

Australian Government

Ang Rasismo ay hindi katanggap-tanggap

Kung ikaw ay may makikita o mararanasang diskriminasyon sa lahi, panggigipit o pagkamuhi, huwag mo itong hayaan; magsalita ka.

Kung ikaw ang biktima ng rasistang pag-uugali

- Kung ikaw ay inatake o binantaan ng karahasan, kontakin ang pulisya.
  - Sa isang emerhensya o sitwasyong nagbabanta sa buhay, tumawag sa Triple Zero (000) at hilingin ang pulisya.
  - Kung kailangan mo ng tulong ng pulisya, pero walang kagyat na panganib, tawagan ang Police Assistance Line (131 444).
- Kung walang karahasan na kasangkot, at kung ligtas itong gawin, maaaring harapin mo mismo ang sitwasyon sa pamamagitan ng pagtalakay dito nang direkta sa tao o mga taong kasangkot.
- Kung hindi nalutas ng direktang ugnayan ang sitwasyon, o hindi ka komportable na gawin ito, maaari kang magreklamo sa Australian Human Rights Commission (AHRC).
  - Para maghain ng reklamo sa AHRC, bisitahin ang www.humanrights.gov.au/complaints o tawagan ang National Information Service ng AHRC sa 1300 656 419 o sa 02 9284 9888.

Ang kapangyarihan ng mga nakakasaksi (bystander)

Kapag ang mga tao na nakakasaksi sa rasismo ay magsasalita laban dito, mararamdaman ng taong tinatarget na siya ay sinusupportahan, at maaaring pag-isipang muli ng taong naging rasista ang kaniyang pag-uugali. Huwag ilagay ang iyong sarili sa kapahamakan. Ngunit kung ito ay ligtas na gawin, magsalita at kumampi sa biktima. Kahit ang isang simpleng kilos ay maaaring maging makapangyarihan.

Kung may nakikita kang rasista na pag-uugali, maaari kang:

- Magsalita — tawagin itong rasismo, ipaalam sa maysala na ito ay hindi katanggap-tanggap
- Suportahan ang biktima — tumayo sa tabi ng taong tinatarget at tanungin kung ok lang siya
- Kumuha ng ebidensiya — itala ang pangyayari sa iyong telepono, kumuha ng larawan ng maysala at isumbong ito sa mga kinauukulan

Ang Australian Human Rights Commission ay may mga mungkahi para sa mga nakakasaksi, bisitahin ang <https://itstopswithme.humanrights.gov.au/respond-racism>

Ang diskriminasyon sa lahi at ang iyong mga karapatan

Sa Australya ay labag sa batas ang gumawa ng isang bagay sa publiko na nang-aalipusta sa lahi, kulay ng balat, pambansa o etnikong pinagmulan ng isang tao o grupo ng mga tao na malamang na **makasakit, makainsulto, magpahiya o manakot**. Ang ganitong uri ng pag-uugali ay inuuri bilang pagkamuhi sa lahi.

Maaaring kabilang sa mga halimbawa ng pagkamuhi sa lahi ang:

- mga materyal sa internet na nakakasakit sa lahi, kabilang ang mga eforum, blog, social networking site at video sharing site
- mga komento o imahe sa isang pahayagan, magasin o iba pang lathalain tulad ng leaflet o flyer na nakakasakit sa lahi
- mga talumpati sa pampublikong rally na nakakasakit sa lahi
- mga komento sa isang pampublikong lugar, tulad sa isang shop, sa trabaho, sa parke, sa pampublikong transportasyon o sa paaralan na nakakasakit sa lahi
- mga komento ng mga manlalaro, manonood, coach o opisyal sa mga kaganapan sa isport na nakakasakit sa lahi.

Ang batas ay naglalayong balansehin ang karapatan na magsalita nang malaya ('kalayaan sa pagsasalita') at ang karapatan na mabuhay nang malaya sa pagkamuhi sa lahi. Ang ilang mga kilos ay maaaring hindi labag sa batas kung ang mga ito ay "ginawa nang makatwiran at may konsiyensya".

Ang diskriminasyon sa lahi ay nangyayari kapag ang isang tao ay tinatrato nang mas mababa kaysa sa ibang tao na nasa parehong sitwasyon dahil lamang sa kaniyang lahi, kulay ng balat, pinanggalingan, pambansa o etnikong pinagmulan o katayuan ng pagiging migrante tulad ng pagtanggig magpaupa ng bahay sa isang tao dahil sa kanyang partikular na lahing pinagmulan o kulay ng balat.

Ang diskriminasyon sa lahi ay nangyayari rin kapag may isang patakaran o polisiya na parepareho para sa lahat ngunit may hindi patas na epekto sa mga taong mula sa isang partikular na lahi, kulay ng balat, pinanggalingan, pambansa o etnikong pinagmulan o katayuan ng pagiging migrante tulad ng isang kumpanya na nagsasabi sa mga empleyado na hindi dapat magsuot ng sumbrero o iba pang kasuotan sa ulo sa trabaho, na malamang na magkaroon ng hindi patas na epekto sa mga tao sa ilang pinagmulang lahi/etniko.

Kung nakakaranas ka ng diskriminasyon sa lahi o pagkamuhi, maaari kang magreklamo sa Australian Human Rights Commission. Ang proseso ng pagreklamo ay simple, libre at naliaakma.

Upang maghain ng reklamo sa Australian Human Rights Commission, bisitahin ang www.humanrights.gov.au/complaints

National Information Service

Ang National Information Service (NIS) ng Australian Human Rights Commission ay nagbibigay ng impormasyon at mga pagsangguni para sa mga indibidwal, organisasyon at tagapag-empelyo tungkol sa hanay ng mga karapatang pantao at mga isyu sa diskriminasyon. Ang serbisyong ito ay libre at kumpidensyal.

Ang NIS ay maaaring:

- magbigay sa iyo ng impormasyon tungkol sa iyong mga karapatan at mga responsibilidad sa ilalim ng pampederal na batas sa karapatang pantao at kontra-diskriminasyon
- talakayin kung ikaw ay maaaring gumawa ng reklamo sa Komisyon o kung paano maaaring ilapat ang batas sa iyong sitwasyon
- magbigay sa iyo ng impormasyon kung paano magreklamo, tumugon sa isang reklamo o harapin ang mga partikular na isyu ng diskriminasyon
- isangguni ka sa ibang organisasyon na maaaring makatulong sa iyo

Mangyaring tandaan na ang NIS ay hindi makapagbibigay ng payo sa batas.

Maaari mong kontakin ang NIS sa pamamagitan ng:

- Telepono 1300 656 419 o 02 9284 9888

- Email: infoservice@humanrights.gov.au
- Fax: 02 9284 9611
- National Relay Service: 1300 555 727 (Speak and Listen) o internet-relay.nrs.call.gov.au

Translating and Interpreting Service

Ang Translating and Interpreting Service (TIS National) ay isang serbisyo ng pagsasalin para sa mga taong hindi nagsasalita ng Ingles. Karamihan sa mga serbisyo ng TIS National ay libre sa mga tao na hindi nagsasalita ng Ingles.

- Telepono: 131 450
- Bisitahin: www.tisnational.gov.au

Pagpapayo at Kagalingan ng Kalusugan ng Pag-iisip

Ang bagong 24/7 suportang serbisyo na partikular na dinisenyo upang matulungan ang mga tao sa panahon ng pandemyang COVID-19 ay magagamit nang walang bayad para sa lahat ng Australyano.

Ang suportang serbisyo ay maaaring ma-access sa pamamagitan ng website na <https://coronavirus.beyondblue.org.au/>

Para sa personal na krisis at mga suportang serbisyo sa kalusugan ng pag-iisip maaari mong kontakin ang Beyond Blue sa 1800 512 348 o Lifeline sa 13 11 14 sa anumang oras.

Ang Kids Helpline ay isang libreng serbisyo para sa mga kabataan na may edad na 5 hanggang 25. Ang mga bata, kabataan at mga nagdadalaga at nagbibinata ay maaaring tumawag sa 1800 551 800 sa anumang oras.